

GIDALARIN DİELEKTRİK ÖZELLİKLERİ

DERS-11

Dielektrik özellikler

- Mikrodalga ve radyofrekansları gibi elektromagnetik ısıtma sistemleri gıdaların dielektrik özellikleri ile ilgilidir.
- Gıda endüstrisinde ve evlerde elektromagnetik ısıtma sistemlerinin kullanıldığı alanlar;
 - Yemeklerin ısıtılması, çözündürme, ön pişirme, fırınlama, kurutma, pastörizasyon, sterilizasyon

Dielektrik özellikler

- Mikrodalga birçok gıda prosesinde yaygın olarak kullanıldığı için,

- gıdaların mikrodalgada ısıtılması işleminin anlaşılması
- ekipman tasarımı
- mikrodalgada pişirilebilir gıda üretimi

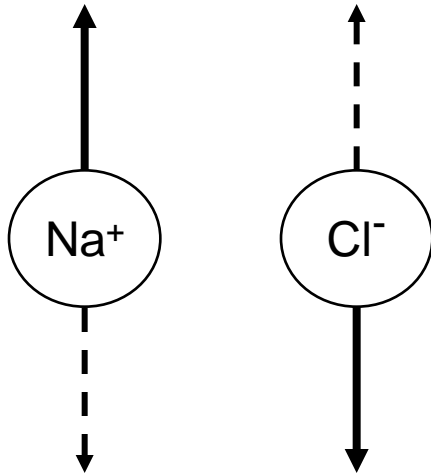
açısından dielektrik özelliklerin anlaşılması önemlidir.

Mikrodalga ısıtma

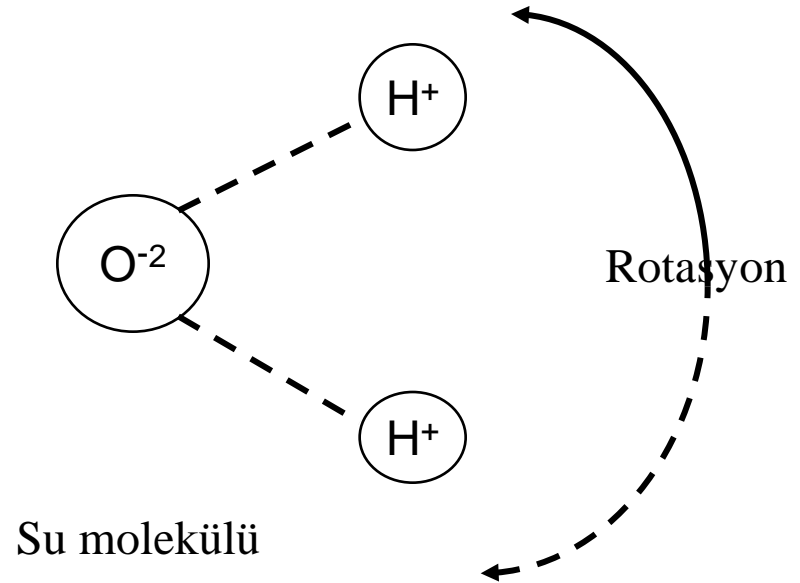
- Elektromagnetik özellikteki mikrodalgalar, 30-3000 MHz arasında değişen frekanslarda bir spektruma sahiptir.
- Mikrodalgalar, ışık dalgaları gibi metalik objeler tarafından yansıtılır, dielektrik materyaller tarafından absorbe edilir, camdan yayılır.
- Mikrodalgalar geniş bir frekans aralığını kapsar.
- Ancak, radar ya da haberleşme cihazlarındaki mikrodalgalarla karışma olasılığı kullanım frekans aralığını sınırlar.
- Mikrodalgaların kullanılan tipik frekansları;
 - Ev tipi fırınlarda-- 2450 MHz
 - Endüstriyel kullanım için-- 915 MHz

Mikrodalga ısıtmanın temel prensipleri

- Gıdalarda mikrodalga enerjinin absorpsiyonunda iki mekanizma vardır;

1- İyonik interaksyon
(İyonik kondüksiyon)

2- Dipolar Rotasyon
(Dipolar polarizasyon)

Dielektrik özellikler

- Mikrodalgaların gıdalarla interaksyionunda önemli rol oynayan dielektrik özellikler;
 1. **Dielektrik sabiti:** Bir maddenin mikrodalga enerjiyi depolama yeteneđi
 2. **Dielektrik kayıp faktörü:** Mikrodalga absorblamayı ölçen parametre kayıp faktörüdür. Giren mikrodalga enerjinin malzeme içinde ısı olarak tüketilmesiyle kaybolma miktarını verir.
 - Kayıp faktörü yüksek maddelerde, ısıtma hızı hızla düşer ve mikrodalga enerji derinlere penetre olamaz.
 3. **Güç penetrasyon derinliği:** Mikrodalgaların materyal içinde penetre olduğu uzaklığı belirler.
 - Dielektrik sabiti ve kayıp faktörüne bağlı olarak değişir.

Bazı gıdaların 2450 MHz'de dielektrik özellikleri

Madde	Dielektrik sabiti	Kayıp faktörü	Penetrasyon derinliği (cm)
Destile su	77,4	9,2	1,7
Su + %5 NaCl	67,5	71,1	0,25
Buz	3,2	0,003	1162
Çiğ patates	62,0	16,7	0,93
Muz	61,8	16,7	0,93
Çiğ sığır eti	50,8	16,0	0,87
Pişmiş sığır eti	32,1	10,6	1,10
Ekmek	4,0	2,0	2,00
Kağıt	3-4	0,05-0,10	50